

నెల్లూరు ఐరకా
సిండికేటు
సంకపేట - నెల్లూరు

మావద్ద అనుములు, అన్నిరకములు హోల్ సేలు వెలకు లభించును. మద్రాసు-పిజయ వాడ పోను అవసరంలేదు.

జనమార్గము

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 45

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

సంచిక 3

రబ్బరుస్టాంపులకు
అద్దపునమలకు

అరుణా ప్రింటర్సు
జానకిరామివాస్
రాయాజీవిధి - నెల్లూరు

రక్తపాతాన్ని ఆపండి! వాస్తవాన్ని గుర్తించండి! రాష్ట్రాన్ని విభజించండి!

విలుమూరినా రక్తపాతం! ఎక్కడ అటుగ పెట్టినా రక్తపు మడుగులు; రణరంగ భీరదృశ్యాలు! వచ్చని ఆధ్రుణులు ఎర్రబారబోయింది. నిత్యకళ్యాణంగా కల నిల్వలసిన తెలుగుగడ్డ స్వకాన సాధ్య శృంగారూపొందింది. కన్నవిడ్డలవేడినత్తురు తెలుగుకల్లి గుండెలలో ఇంకీ, కోపాగ్ని త్యాగల నెగడిముటువ్వుది. అటు విశాఖ నుండి ఇటు అనంతపురం వరకు ఆంధ్రా వనిత్రైవ వహించిన రుదిరధారలనుండి ప్రతివిగస్తున్న పొగలుసెగలు తెలుగుకల్లికి అరుణారణ నిరాణనాలర్పిస్తున్నది.

ఎందరు అమాయకులు, ఎందరె.దరు యువకులు ఆంధ్రా వేళంలో, ఉద్యమ స్ఫూర్తితో ప్రాణాలను సైకం తెగింది పోరాటం సాగిస్తున్నారో, నిర్భయంగా నిస్సంకోచంగా నిస్వార్థంగా కుపాశి గుడ్డకు తమ గుండెల నెమరిద్దరిలను న్నారో, తమ ఆశయ నవలకోసం అహతైపోయారో, అమరమీరులై నేలకొరిగి పోయారో తెలియవలెము. మొన్నమొన్న విజయవాడ, గుంటూరు, ఏలూరులో జరిగింది శివలం ఆందోళనల మూతమే కాదు; అది ఆంధ్రయుద్ధం. మీరులే యుద్ధ భూములై, ఉద్యమకాయలై సైనికులై సాగింది భీర పోరాటాలిది!

చృదయంపుంతు అది ద్రవిం చ క మానదు. కన్నీరు యంకా మిగిలివుంటే

అది వర్షింపక మానవు. మనస్సు అనేది వుంటే అది మారకతప్పదు. గుండె అనేది వుంటే అది వెయ్యువక్కలు కాకతిరదు.

ఎన్నాల్ని నరకజీవితం? ఎంతకాలం ఈరక్తపాతం? ఎన్నినెలల దాడులు మారణ పోరాటం? ఎవరిమేలుకోసం, ఎవరిదాగు కోరి, ఎవరి భవిష్యత్తునంది ఈ రక్త తర్కణం?

ఆంధ్రదేశం మండిపోతున్నది. ఈమంట లారేకత్తి, ఈ అవేకాగ్నిని చల్లా రేపే కత్తి ఎవరికిలేవు. అటు తెలంగాణా రగులుకొనబోతున్నది. ఇప్పుడిప్పుడే గవ్వ రాజకొంటున్నది. ఈ ఆగ్నిత్యాగల నుండి ఎవర్ని ఎవరు రక్షించగలరు? వాదనలకిది సమయంకాదు. సంప్రదింపుల కిది తరుణంకాదు. సమాలోచనలకిప్పుడు అవకాశంలేదు. ఇక మీనమేమిటాలెక్కిస్తే, వాస్తవికతను గుర్తించక తప్పదు అంద నాలతో వ్యవహరిస్తే చేయిమిడిపోతుంది. చేతులు కాలినకర్మాత అవలు అదుకోవు!

రాష్ట్ర శీంధ్ర ప్రభుత్వాల అవకతవక విధానాలవల్ల, సమయోచిత కర్తవ్యాలు చేయలేని అసమర్థకవల్ల వరిస్థితి విష మింది పోయింది. ఇక సమైక్యతకు ఆర్థం లేదు. విభజన అనర్థదాయకమే కావచ్చు; ఇరుప్రాంతాలూ నష్టకరమే కావచ్చు; గొప్పదిగా నిశితంగా అలోచిస్తే అది రెండుప్రాంతాల భవిష్యత్తుకూ గొడ్డలి

పెట్టు అగమిదినా అనిపించవచ్చు. కాని ఆ అవకాశం మిరిపోయింది కలసివుండే దశ దాటిపోయింది. ఇకవైపులా యుద్ధ మేమాట అవరింది గర్భిస్తున్నా; ఈర్ష్య యేషా లు ప్రబలిపోయి అధ్యగోడలుగా కలివిపోతుంటే-యిక ఈ వాతావరణంలో వికల్పంగావుండడం అసంభవం.

రాష్ట్రపతి పాలన విధింది వారం దాటింది. ఈ వారం రోజుల్లో రాష్ట్ర పోస్టిలి-బ్లడ్ భవిష్యత్తు ర్థకుంకాగలవో అశి దాము. కాని రోజురోజుకూ పరిస్థితులు ఓడిస్తున్నాయి; ఉద్యమం ఉధృః మోహా వుంటే; కాంక్షిభద్రతలు కలిస్తున్నాయి.

పి.వి నరసింహారావు వైఖోగడంతో కొందరు కాంగ్రెసు నాయకులు సంశృప్తి పడి, కర్తవ్యావృత్తారా అన్న సందేహాలు వ్యక్తమయ్యాయి. కాని ప్రజానీకం వారికా అవకాశమివ్వడంలేదు. జానకోపధాకి, ఉద్యమాన్ని నిరుకారించడానికి నాయకుల చేతల్లో ఏమిలేదని కాకినాడ సమావేశాలు రూపుచేశాయి. ఈరోజు నాయకులు నాయకులుకాదు; ఇంక లే నాయకులు; ప్రజలే నాయకులను నడిపించే, కాసింటే, కర్తవ్యాలు చేయించే అధినాయకులైనారు. వారిని కాదగ్రహియోక్తి ఎ.తటి నాయకుడి కైరా లేదు.

విభజన సమావేశాలకు, కాకినాడ సమావేశాలకు వున్న తేడం గమనిస్తే

ఉద్యమ స్వరూపం అవగాహనమవుతుంది. తిరుపతికన్నా ఎక్కువగా కాకినాడకు వివాదగురు కాననన త్యులు చోజు కాండంవంటివికాదు గమనించవలసిన సంగతులు. సమావేశాలు ఏర్పాటుచేయడం, తమలం మా పిం చడం తప్ప వ్యతపోగా ఒక కా ర్యక్ర మాన్ని యిచ్చలేకపోతున్న కాంగ్రెసు నాయకులకు కాకి-డ క ను వి వ్య కల్గింది. పార్టీ సభ్యత్వానికి రాకీనామాచేస్తూ అనడమే గాని, వదలుకుండి వైదొలగుతామని అన లేకపోయిన కాంగ్రెసువారిని అనప్రవాహం లు దిసి-డిగింది. పార్టీలే గాదు, వదలుకు రాకీనామాచివ్వకుం అవేగింది. బలీ ఆ అవేళ్ళు కాంగ్రెసు ను యిచ్చటి కిచ్చే అవసరంకా పోవచ్చుగానీ ఎంతో కాలం దాటమేలేదని మాత్రం కాకినాడ వ్యవస్థాపినింది. ఇప్పుడు కాకున్నా, లేవు

పి.వి నరసింహారావు, అప్పుడీ 'ప్రత్యేకాంధ' నిర్వహకపోత కాంగ్రెసు కానననత్యులు, పార్లమెంటునందులేకాదు; యిచ్చుడు వదలుతోవున్న అందరు వ్యూహ ప్రతి దులచేత ప్రణయ కాకినాడులు చేయి దినా ఆశ్చర్యవశనవనరం లేదు. ఏకవరూలేని హైవరకమిటి అక గళననలాగ తయారైంది. రాష్ట్రపతి పాలనకు సిపాసుచేసేందుకీ ఈ కు డిరి ఏర్పర్చా అ పిస్తు. అ కు డి విసిపాసుచేస్తా చేమచచ్చుగని, దివలి రాష్ట్ర నిరణననుకూ మాంవచ్చునని కాంగ్రెసు అసభకు శంకరదయాశోకర్ అంటే; రాష్ట్ర వ్యవహారాలను వశిరింలేం దుక హైమాండ్ వంపున వర్షిన చంద్ర డికోయావ అ ప్రకటనను అందించాడు. రాష్ట్ర కలనను గురించి హైవరకమిటి —కారవ క వ మిటి

కామధేను శిల్పి

(APPROVED RETAIL GALICO SHOW ROOM)

న్యూ టెక్నొలైజ్ పో - రూము

చిన్నబజారు (Tel: 946) నెల్లూరు.

మీ అభిరుచులకు అనుగుణంగా నాగరిక డిజైనులలో

అన్నిరకములు తెప్పించియున్నాము.

- కంది - కొక్కగారో
- ధర్మవరం - వెనారన
- బెరంగాబాద్ - వరయూర
- మాధవరం - మధుర
- కోయంబత్తూరు - కోడంబాళం

గ్వాలియర్, కాల్సిల్కూ, బాంబే ట్రయింగ్, ముఘల్లాల్ బెంగాల్ నూటింగులు ప్లర్టింగులు, భోవతులు.

“సి ప్రతా టెలికాట్ ప్రక్లింగు” మావద్దేదొరుకును

దయచేసి ఒకసారి విచ్చేయండి. అందరి కోర్కెలు తీర్చగల కామధేనువు అని రుజువుకాగలదు.

ఉత్తరక్రియలు

13-1-78 వ తేది సూర్యోదయాత్మాగ్రహము 3-5 గంటలకు

నాటింది

శ్రీ పసుపులేటి సిద్ధయ్యనాయుడుగారు స్వర్ణస్తులైరి.

31-1-78 తేది బుధవారము కర్కరకుపులు గూడూరులో మా స్వగృహమునందు జరుగును. కాన తెలుపడమైనది.

ఇట్లు

పసుపులేటి రామయ్యనాయుడు. గూడూరు.

★★★

ಜನಾರ್ದನ

★★★

శ్రీ పరీధావి పుష్ప బహుళ అష్టమి శుక్రవారం 26-1-1973

రజీనామాలు-

పార్టీకికాదు; పదవులకివ్వాలి!

రాష్ట్రంలో పరిస్థితి హుళయదిదారకంగా
పరిణమింది; అందులో న హి సా
హుపాన్ని పొందింది. కాబట్టి, కర్షకులు;
దావులు, కర్షకావం శవ్య మరోవార
లేదు, వరో కార్యకలాపంలేదు. ప్రభు
త్వంలేదు, ప్రజాశీలికంలేదు అంతా
భయం, నిరశ్చయంగా, బాధాక
రంగా వుంది. పట్టణగళి కాల దీక్షలు
కమ్యూనిస్టు వున్నాయి.

మూడుమాసాలు దాటింది, ముమ్మారు పరి
 స్థితులు మృగమై! పిరోజాకోరా,
 విక్రమానికాక్షం సమస్య పరిష్కారమై
 పోతుందని, పరిస్థితులు చక్కబడిపోతాయో,
 ఆ హయకప్రాణాల ఆరి ఆరి
 పోతుందని, అంధ్య పట్టణాలలో రక్తం
 ప్రవహించడం ఆర్థిపోతుందని, న్యూన
 వాటిక అయిపోయిన అంధ్యబానిస
 తాళి నెలకొనగలదని, ప్రణాళిపాస్తి
 చల్లార్చడగలదని ఆరి ది, రిక్షింది
 నిర్వేదం మిగులుతున్నది. రాష్ట్రం
 సమూలంగా ఓహింపుకొనిపోతుంటే,
 రాజకీయవాస్తవాలే మామూలు కాలగడప
 గలుగుతున్నాడని, సామాన్యుడు
 మాత్రం గుండె బాదుకంటున్నాడు,
 నిస్పృహతతో మతి కోల్పోతున్నాడు!
 దివ్యదో పరిష్కారమైపోవలసిన సమస్య
 యిది. ఒక్క రక్తపు బొట్టు దిండకండా,
 ఒక్క ప్రాణి దాపకండా, సి. అ. పి.
 సైన్యాల ప్రమేదంలేకుండా పరిష్కార
 మైపోవలసిన సమస్య ఇది. ఈ సంద్భో
 ధము, ఈ మారణహోమము లేకుండా
 ప్రళయంతంగా పరిష్కారమైపోవలసిన
 సమస్య వారవారానికి మారిపోతున్న
 పరిస్థితులు గమనిస్తున్నవార, అంధ
 జిల్లాలలో ప్రజల మధ్యనుండి పరిణామా
 లను ఎప్పటికప్పుడు అరగమస చేసు
 కుంటున్నవారు, దేయదాటిపోతున్నదని,
 అనువు తప్పిపోతున్నదని, అగణకం
 పాలైపోతున్నదని, రాష్ట్రగణతంత్ర
 మార్గాతరం లేక పోతున్నదని అవే
 దన చెందడం, అందోళనపడడం,
 అమమిందిపోవడం తప్ప; పరిష్కరింప
 వలసిన ఇద్దలకు దీక్షజ్వలంబుమాద
 లేదో...

కాంగ్రెస్ అగ్రహయకులు ఉద్యమ స్వరూపాన్ని అర్థం చేసుకోలేకపోయారు. ఉద్యమ తీవ్రతను గుర్తించలేకపోయారు; ఉద్యమ పోకడను గమనించలేకపోయారు; దాని ఉష్ణవేరిణామలను పూహించలేకపోయారు - ఎక్కడ అక్కడ అక్కడ కనబరిచారు; పూర్వవ్యవస్థలో సంచరించారు; వాస్తవికతను దూరమైపోయారు. అప్పుడు ప్యాంకాన్, అంద్ర వ్యవస్థ కోరికలు పోయాయి!

వృధాని ఇందిరాగాడి ఎండకు ఇం
ఉదాసినక నమించిందో, నిర్లక్ష్య
చేసిందో దురూహ్యం. రాష్ట్రాధిపతి
అమె వ్యతిరేకమంటే అర్థం చేసుకో
గలం; ముఖ్యమంత్రిని మార్చడం
అమెకు ఓక్కలున్నాయంటే అర్థ
చేసుకోగలం. కానీ ఆధిరష్ట్రాధిపతి
దుకొని పోతుంటే, తాను అధిపతి
నమైకొన గంగలో కలసి పోతుం
అమె స్థిరతంగా ఎండకు కురుచున్నా
ఎట్లా కూర్చోగలిగిందో అర్థంకావడ
లేదు. నీతి వేదికలు, అమె దృష్టి పో

పాపదం అమె ఈ వదానన మైరికి
 కారణమనుకొనవడం పొరపాటు. శ్రీ
 సి. వి. నరసింహరావు తన చరమిరి
 కాపాడుకొనటకు అమెను చుక్కపెట్టా
 దనుకొందాం; అర్థిమంతరి చవాన,
 హోమంతరి ద్విరా, హో. శాం సె తెలీ
 గోమిందనారాయణసింగు వచ్చి విడిచేసి
 నట్టుగి డిలీ హుచ్చొరి నిక్కం వరిస్తరి
 కమ్మిస్తున్నదని ప్రధాని దృష్టికి తెస్తుం
 దిన అంత్ర పార్లమెంటు సభ్యుల అందో
 శన విమ్రేట్టుగి చేశవా; ప్రంగా వక్తిలు
 చేసిన మోష విమ్రేనట్టుగి స్ట్రాక, సి
 అర వి దళాలు చాలక ఇతర రాష్ట్రాల
 పాలిసి బి: గం అంధలో నిష్కాయదం
 ఎవరి కొరికి నుకున్నట్టుగి ఇవన్ని ప్రధా
 నకి తెలియవని, ప్రధాని వరిస్తరు తీవ్ర
 తను అమె హున చేసుకొలేనింత అనట్ట
 రాలని ఎవరనుకొగెందరి అంత్రరాష్ట్రం
 ఈ విధంగా అరాజకంతో కుడిలిపోవల
 సిన రాతవంకి, అమెకు బుద్ధివత్తులేద
 నుకొనవ: నదే! అది మన దురదృష్టమను
 కొవలసిందే!

ముల్కీ బిల్లుతోటి ఇచ్చినవివరాలన, రివరెండు
లను, హామీను ప్రధాని ముచే ఇచ్చి
వుంటే; తొమ్మిదివంక ఆంధ్ర మంత
లకు ఈ విషయంలో నడచెప్పింతు;
వారు గిన్నెవతో తెగింపుకు రాకం
దేసివుంటే, ఆ బిల్లును మరొక ముచే
ప్రవేశ పెట్టెవుంటే. వ్యవసాయ ఇంతటి
శ్రీవదనకురాదు. ముఖ్యమంత్రి రసింహ
రావు వివరణదయ్యడని, పార్టీ బక్కుతను
కూడా ఆయన కాపాడలేక పోయా
డని, ఆయనపట్ల పార్టీలో వ్యతిరేక
ప్రచలించని, అది వ్యధ్యమా? పరిత
మావ్యస్తమైనది వెల్లడైనపుడు; తాను
స్వయంగావచ్చి, పార్టీని నష్టపాలుజేసి,
పేదసాద ప్రజలకు కష్టప్తి చేయగలిగి
వుంటే, వ్యధ్యమ వ్యధ్యకి అరికట్టి గండ
వచ్చు. కేంద్రప్రభుత్వం సరే; ఆ విల
లారతకాంగ్రెస్ సంఘ కూడా మూగ
నోమువహించింది. చేతులుకాలినతర్వాత
అటుల వట్టుకున్నట్టు నియమించబడిన
పుస్తకాధికారి సహాయముందే నియ
మించివుంటే; ఆ సంఘంలో అందరికీ
ప్రాతినిధ్యం కల్పించివుంటే; అది రాష్ట్ర
మంత్రికి కాంగ్రెస్ వాడును కలుసు
కునే అవకాశం కల్పించివుంటే, కాంగ్రెస్
వాదులు ఇంతగా ఐరిగించివుండే అవ
కాశం కల్గేకాదు; ఆ కమిటీ ఇంత
గురువయ్యామెవ్వరేదీకాదు.

ప్రధాని సమయం మించిపోయిన తర్వాత
 మేల్కొన్నది. కొందరు కాంగ్రెస్‌వాదులే
 తనను ద్వేషియుటకు ఈ వుద్యమాన్ని
 వుపయోగించుకుంటున్నారని; తన
 సోషలిజంబాదా వారికి నచ్చదంటేనని
 అమెవాపోతున్నది. వీళ్ళందరూ సోష
 లిస్టులని ముద్రపేసింది అమె; వీళ్ళందరూ
 సోషలిజానికి సెట్టాకోటల్ చెప్పగల్గి
 ది. దీ అమె. అటువంటి అదిరమ్మ
 దేశంలో సోషలిజంస్థాపించడం వారికిష్టం
 లేదని ఇప్పుడు చెప్పడం హాస్యాస్పదం
 గానే ముందుంది. ఆ నాడు వీళ్ళందరూ
 టూటకవు సోషలిస్టులని చెప్తే ప్రజలు
 ఎట్లావినలేదో, ఇప్పుడు ఇందిరమ్మ
 మాటలా వికపించుకునే స్థితిలో అంద్ర
 ప్రజలు లేరు హింసాచర్యలు లాభదాయ
 కం కాదని హతబోధపేసినా లక్ష్యపెట్టే

పాశ్చాత్యులు. ఇప్పటికైతే సమయం మించి పోలేదని, ఇందిరాగాంధీ ఒక్కటే పరిస్థితిని కాపాడగలిగివుంటుందని కొందరు అభిప్రాయపడుతున్నారు. కాని ఆమె అయితే ఈనాడు చేయగలిగింది; చేయవలసింది ఒక్కటే. రాష్ట్ర విభజన; తద్వారా ఈ సమస్యకు సంబంధించి రాజకీయాదు బానిసుండి ప్రజలను కాత్వతంగా కాపాడడం! క్షణమైన అసంగం లేకుండా రాష్ట్రవిభజనను పూర్తిచేయగలిగితే, అందుకు ఆమె వహోపకారం చేసివుంటుంది. కాకినాడ సమాజేశ కీర్తనెన్నులు చూచిన తర్వాత ఇంకొక వర్తమానం వచ్చింది. చెప్పలేము.

రెవెన్యూదేవతలను ప్రార్థించి తనంత తాను సమర్థుడనై ఆక రసవదదంలేదు; అమె వైరి ఈ క్షణానికి దృఢంగానే వుంది. సమైక్యతా కాంగ్రెస్ ఇప్పుడూ కాలయాపన జరగడమంటే, ప్రజలను ఇంకాబాధా ప్రారబున హింసలకు గురి చేయడమే అవుతుంది. పరిష్కారానికి, క్రికం వద్యమనాయకుల చేతి లో నే వుంది. ప్రజల చేతిలో నే వుంది అ మరచే ఇప్పుడు శరణ్యం.

ఈ మూడునెలలుగా వివిధ వర్గాల వ్యవసాయ
ఎన్నో కష్టాలనుభవించారు, ఎన్నో
బాధలు పడ్డారు, ఎన్నో క్యాగాలు చేశారు.
ఎంతో ట్రగ్గి వహించారు. ఎంతోనష్టం
కోలుకోలేనంతనష్టం జరిగిపోయింది.
విద్యార్థుల చదువులు పోగొట్టుకున్నారు;
వద్యోగులు అపిసుకు దూరమైనారు;
డాక్టర్ల నమ్మెతో పేషెంట్ల కనీసవైద్య
వసతి లేకందా పోయింది, కలరా తగి
లినా దావురప్ప దీక్షిత్తుగారు; వ్యాపా
రాలులేవు; ఒకరి యోగక్షేమాలు ఒకరు
తలుసుకునే తపాలా సౌకర్యాలు
లేవు; బద్దలు కర్పూలతో సామాన్య
బ్రతుకుతెగను పోయింది; రైల్వే వడ
గొట్టుడుతున్నాయి, గూడ్సు వ్యాగిన్లు
దోచుకోబడుతున్నాయి, అపియం తగల
వెట్టబడుతున్నాయి, బస్సులు దగ్గంచేయ
బడుతున్నాయి, అమాయక ప్రాణాలు
అనంతై పోతున్నాయి. ఈ మారణ
హోం జుగా కొనసాగితే ప్రత్యేక
రాష్ట్రంలో మిగిలేదేమివుండదు;
ప్రత్యేకతవల్ల ప్రజలకు మేం కలిగి
వచ్చుండదు.

మన శాసనసభ్యులు తలచుకుంటే
క్షణంలో ప్రత్యేకాధ్యక్ష వర్గీకరణం.
ఇప్పుడవకూ మీరు మాటలు చెప్పారు;
ప్రజలు మూల్య చెల్లించారు. ఇక ప్రజల
పదులు నాయకులే త్యాగంచెయ్యాలి.
శాసనసభ్యులందరూ మూకవుమ్మడిగా
రాజీనామా చేయగలిగితే ప్రత్యేకాధ్యక్ష
వర్గీకరణే కావించవచ్చు. రాజీనామాలు
చేయడమంటే పార్టీకికాద; పదవులకే
నేరుగా రాజీనామా చేయాలి. పార్టీకి
పందడమంటే, పదవిని భద్రపరచు
కోవడమే. కాంగ్రెస్ ప్రాథమిక సభ్య
త్వాలకో, పార్టీ సభ్యత్వాలకో రాజీనామా
య్యడం రాజీ చేగానికి అవకాశం
కల్పించుకోవడమే. ప్రజలు ఆత్మరణ
చేయగలిగవచ్చదు, మీరు ఈమాత్రం
త్యాగంచెయ్యలేరా? కాంగ్రెస్ శాసన
సభ్యులేకాదు, అడుతున్నా వేగము
వాడులేకాదు, రాష్ట్రాన్ని ఈ కఠిలం

జనవాణి

పాపిరెడ్డిగారి ఉపన్యాసం-

ఒక ఖండన

17 తేది బుద్ధి నిరాశరహిత శివరం
వద్ద శ్రీ వెంకట పాపి రెడ్డి చేసిన
వ్యవంగంబు విడికాధికార, పుష్క
మాన్యుల పాప వరములకు మీరు
వ్యవంగంబు మీ విడికలి బాధ్యతారహితంగా
విడితపు వ్యాఖ్యానాలు చేశారు.
అలాగే పుష్కమాన్యుల నేను విన్నాను. పాపి
రెడ్డిగారు ప్రసంగం యిది-

“కేంద్ర ప్రభుత్వం అందుకు ప్రత్యేక
రాష్ట్రవాదము కొంతవరకైనా అంగీకరింపదనూలే నిదర్శనమే రాష్ట్రపతి
పాలన రావడం కాని అంతమాత్రంలేక
మనోరేఖ తీవ్రస్థాయి అపీకరణాలనైనా
ఎక్కడానుండి అంతర్ముఖ ఉద్బోధనలు
తట్టుకోగలగలి. ఉద్యమం నడుపుటలో
గడ్డు పరిస్థితుల సమర్థానుభవ అవసరం
మైనవిలాం మనం సమకాలీనోద్యమం
వుంటుంది. ఈ ఉద్యమంలో ముఖ్య
రైతే ఎ.కె.టి.ఎల్ న హేయం

పద్మశ్యామ వ సూలు చేసి ఉత్తరది
 మోస్తరే మనఃగూడా వాకి నమో
 వదాల. ఈశ్వరకమం విద్యా నలుగురు
 సంచుంగా విర్బుడి చేస్తే బాగుంటుంది
 వసూల్తో సంచుం అంటేనే నాకవయం
 అందువల్ల ఉత్పాదనశుభ కలుసుకొ
 చేస్తే బాగుంటుంది. మనము, తెలంగాణ
 వాళ్ళుదిటోలే మనమధ్యన సీక్రకగాదా
 దాలు, ప్రాతెట్టు బుర్లులు, వం ప కా
 తగాదాలు మొదలైనవి సప్తాయని చూడ
 ఉత్ యాదవ్గారు సెల వి ద్వి ముదాడు

నీర్లు, అప్పులు, ఆస్తుల వ్యవహారాల
అన్ని 1956 లో తెలంగాణా జిల్లాలపై
మనలో కలుపుకునేట్టు చేసి, ప్రాంతీయ
వచ్చేటప్పుడే తీర్మానం చేసు తాను. అప్పు
వల్ల కొత్తగా వచ్చే తగదా లేమిలేవు. మన
శేషిలలో ఒకటే తకరారు. అందుకే
నేనూ సలహా చెప్పాడాను తెలంగాణా
వెనుకబడిన ప్రాంతం కాబట్టి
శేషిలలో కష్టమిచ్చ నూరుకోట్లాయే
శేషిలలో భరించుకునే బాగుంటుంది
కాబట్టి ప్రత్యేక రాష్ట్రమేర్పడే మనకొక
దాలలేవు. రాష్ట్రవతిపాలన / దింపబ
కాంగ్రెసు యుక్తులకు బాధ్యత అది
మైంది వారు ముందుకూడా సర్వ
మార్గంలో నడిచేవిధంగా నూడవలసి
బాధ్యత మనమీదే. ప్రత్యేక రాష్ట్ర
వచ్చినకర్తాక విర్రదేసమనల్లను రాష్ట్ర
నాయకులకు విడిచిపెట్టండి. అయితే
అభిప్రాయాలను ఎప్పుడోప్పుకు తీరా
నానానా నాయకులకు : ఎప్పుడూ

మాదేంది అపోజిషన్ లో వుండే-ల్ల.
21 తేది కాకినాడలో కాంగ్రెసువాదుల
సమావేశం జరుగుతుంది. లేక యింతేమైనా
నుండి కాపాడడానికి సమైక్యతావాదులు
జతర పార్టీలవారు సైతం తమ వదన
లకు రాకీ నామాలివ్వాలి. ప్రత్యేక
రాష్ట్రము, ప్రజల శ్రేయస్సు ఏమాత్రం
తమ శక్తిమైనా, మీరు వెంకటేశ్వర
దేవాలి. తాము చదవులకు నేరుకూ
వ్యక్తులను దిగినప్పుడం భావ్యంకాదు
తాము వదిలిరానుకూ ప్రజలను
తుపాకులకు ఎదురుగా నిలవమనడం
న్యాయంకాదు. వ్యజ్ఞా ప్రతి తా ను
సర్దుదిచేత, అధికారవదలిత వున్న
ప్రతి వ్యక్తిమతానిదిచేత రాకీ నామ
జప్పించాలి; అదే ప్రత్యేక రాష్ట్రసాధనము
శాంతియుతమున తీరగలేది మారం.

అనామికా-రక్షణ పాఠ్య-
రచన.

మచ్చి, -గుండ్ల కేశవులు.

[ప్రావీణుని ప్రసంగము
 బాధ్యతాహీనంగానో, వివరక వ్యాఖ్యా
 —కారవ 5 వ పేజీలో

జ్ఞానబోధ మృతి

తెన్నడి మాత్యంతరం అమెరికా
అధ్యక్షుడై, బిల్ నాం యుద్ధాన్ని వ్యవస్థం
చేసి వివాదాస్పదమైన లిండా లాన్సర్
22 తేదీ మరణిస్తాడు. అయిన వయస్సు
64 సంవత్సరాలు సజీవులుగా వున్న
మాజీ అమెరికా అధ్యక్షుడై అలిజా
డీ సున; డ్రూమూ దీ సొంబరు 28 తేదీ
కాంధర్వం చెందాడు.

(తన పేరికి కారవ)

అందువల్లనే ఆంధ్ర వజ్రామాల యితర రాష్ట్రాలపై ఎలాటి వశావాన్ని కలిగి సాయో చేరచూడాలి.

ఇందీరమ్మ ఆరోగ్యవనరుగా ఇదే అయి
వండువని చరిత్రలులు భాస్తున్నారు.
అందరివద్దో కలిగివున్న తనకు రాజకీ
యంగా ఏ వెకడలు, ఏ సమస్యలు వచ్చి
వచ్చాయోనని అమె కొందనాలు చేస్తుంద
నమ్ము. రాష్ట్రపతిని త ర్వా త గండు
రాష్ట్రాలూ తన అధిపత్యం క్రింద వుండ
గలనే నమ్మకం అమెకు బాగా విచ్చి
డితే విరజనకామె వెనుకారబోదు. అదే
కాంగ్రెసువాదంలో విచ్చిడిన ఈ తెగింపు
దొరణి. తిరుగుబాటు తత్వం. దేశ రాజ
కీయాన్ని ఏ ముద్దవేస్తాయో, ఏ మార్పు
తెస్తాయో అమె చరిత్రించుకోలేదే ఏ కర్ణ
యమూ తినుకో. రహిషంచు. ప్రతిరాష్ట్రం
లోనూ ఈ తిరుగుబాటు తత్వం తలెత్తితే,
తన ఉత్పన్న క్రగహాలకు ప్రమాదం వారి
ల్లితే - యింకావరకూ అమె అనుసరించిన
విధానం, మ్యానం కలపమోతుంది. దీన్న
వరొక విధంగా అదర్శంగాగీ అమె
వ్యయించింది.

అందువల్లనే ఆంధ్ర వర్ణజాతులు అంకి
రమ్మ రాజీయాల ముగింపుకు మొదలు-
అని కొందరు వశిష్టకులు భావిస్తున్నారు.
ఇదిరమ్మతో కాదు, అమె కావేరర్లకు
కూడా ఎదురించెదదం, ఎదురుాలవదం
రాజీమీ సన్యాసాశ్రమానికి బాధిమీను
కోవదం అన్న అభిప్రాయం పోయి;
కొందరు కాంగెను నాయకులు గిట్టిగా,
దైన్యంగా నిలబడి పార్టీ కర్తవ్యాలను అదే
కాలను పెడచెవిరి పెట్టడం ఇదిరమ్మ
మాయాంబో యంతవరకూ జరిగలేదు
ఇప్పుడు జరుగుతుంది. దీన్ని అమె ఎలా
ఎదుర్కొంటుందో, యితర రాష్ట్రాల
కాంగెను నాయకులు దీన్నలా వువయో
గింను కో.టారో కాలమే గర్వమునుండి!

అంధ్ర పరిణామాలు
ఇందిరమ్మ ప్రాబల్య
క్షీణతకు మొదలా?

ఇంక రమ్మకు యిది పరిజ్ఞానమయ్యింది. అమె రాజకీయరంగవ్యక్తుడు నల్లూరాల కూకలిలో నిలిపివే గడ్డుకాలమిది. మధ్యంతర ఎన్నికలతర్వాత తిరుగుబాటు నాయకత్వంగా, 1972 సాధారణ ఎన్నికల తర్వాత విప్లవాధిపత్యంగా, అమె పది అరే నంది, పది అరే పదిగా రూపొందిన అధికారం ఇకపై విలీనాబోతుందా అన్న ప్రశ్న ఎదురొకటైంది.

రాజీయధికారాన్ని ఇవ్వకముందే
కృతంజయిని. రాష్ట్రాల్లో బలమైనవర్గాలు.
వలయుటకుకలిగిన నాయకులకు ఉపా
సాదించి, దుర్బలైనవారికి ఆమె నాయ
కత్వం అందించింది. కాంగ్రెసుకు మెజా
రిటీనిచ్చి ఆ రాష్ట్రాలలోనూ ఆమె
మూలవిరాట్టునుదాటించి మూలకూట
లెల్లె. ఉత్తరమిగతాను కట్టగట్టి పూరే
గిందింది. నామకారంగా వాళ్ళను నాయ
కులనుచేసి, తన పేరుపొందింది, తన
నినాదాల ఉపయోగం ఎన్నికల్లో మన విజ
యాన్ని పొందింది.

కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రేరణ, పాతకు పోయిన కొందరు నాయకులు కాలానుగుణ్యంగా తలపారు ఇందిరమ్మ విధానాల వక్రీకరణ మోతాదుపురున్నారగుమక వట్టూ తమ రాజకీయ పీఠం కోసం వాటితోనే వయస్ దామి. ఇతే కాంగ్రెస్ పార్టీ ఒక పెద్ద ధర్మవత్సరం రకరకాల మనుషులు తలదామకొడాకి వువకరిచే ఒక వక్రీకరణ. ఉన్నట్టుండి దారి రూపురేఖలు సంపూర్ణం మార్చి, కొత్త క్లాస్ క్విస్టానంబే వాతకావులు సహించలేర.

ప్రత్యేకాంధ్రోద్భవంలో నృష్టంగా కన
పడున్న ఈ రాజకీయ పోరాటాన్ని
ఇదిగప్పు గమంబరక తప్పదు. పార్టీ
నాయకత్వానికి, ముఖ్యమంత్రిత్వానికి
వర్గానుకూలగట్టి రాజకీయ పరివరంగం
అవగల్గినవారే అర్హులుగా గత 25 సం
వత్సరాలు చెలామణి అవుతుంటే, వాస్తవ
కాలాన్ని సర్వాధికారాలు తన హస్తగతం
చేసుకోవడం కుదిరేసరికాదని ఆంధ్రో
ద్భవం గుర్తుపెస్తూంది. ఇది కేవలం
ప్రత్యేకరాష్ట్రోద్యమం పిచ్చికిన ఉద్భవం
మాత్రమే కాదు. కాంగ్రెసు పార్టీకిని
అసంతృప్తులు, నాయకత్వమీద అసహ
నాలు వెలికి వస్తున్న ఉద్భవంకూడా!
వజ్రం, కాంగ్రెసేతరులు ఈ పుష్కరాన్ని
అదృష్టికి చూడకపోవచ్చు. కాని
ఉద్భవంలో ఉన్న కాంగ్రెసువారి దృష్టి
మాత్రం యిదే, వారి ప్రత్యేకోద్భవంకాదు
ముఖ్యం; తమ ప్రాబల్యం, తమ ఆధిగారం
ముఖ్యం.

ఇందీరమ్మ ముఖంలేని మహారాణిగా
రూపొందినతర్వాత కాంగ్రెసులో ఇంతటి
కలకలం, యింతటి 'అవిరేయత'
రావడం యిదేవేమం. ఇందీరమ్మకు
అత్యంతాధిర్యతను యిచ్చిన ఆంధ్రప్రదేశ్
లోనే ఈ పరిణామం విరుద్ధదం గమ
నార్హం; అమె గీదినగిట్టు దాటకుండా,
అమె దెచ్చిందాటకా తవ్వొగ్గిన కాం
గ్రెసు శాసనసభల్లోనే ఈమాట్రావడం
గమనార్హం. ఇందీరమ్మ నాయకత్వానికి
వలె అయిన ముఖ్యమంత్రులో ముఖ్యులు
బహువందరెడి ఇందిరా శ్రీధీరబాబో

పరిక్షాసమయం . . .

అమె దివిధరాష్ట్రాల్లోనివివ దుర్బలలైన
ముఖ్యమంత్రులలోనిరియిన మొట్టమొదటి
ముఖ్యమంత్రి పి. వి. నరసింహారావు.
వర్తనాయుకులనవతలపెట్టి, తన అను
యాయులైన ఐ. హిమలద్యారా రాష్ట్రాలను

తన గట్టి పట్టు ముందుకొచ్చిన అందరినీ
రాజ్యమునూత్రం అంద్రవదేతలో తిరుగు
లేని దెబ్బతీస్తాడు. రాష్ట్ర విలంపకన్నా
అందరినీ మునుపటికంటే వేడిచేసే పనులు
పాఠ్య బోధన. నరసింహరావు పాఠ
అమెరికా జాగ్రత్త నడపేమేమిట. కానీ అది
ఒక్క అంద్ర వదేతలోనే గల ముందా-
అన్నది చూడ వచ్చు.

ఇందిరమ్మ నాడు క త్వ వాయల్లో
ఎన్నికై కాంగ్రెస్ కానననట్టుల్లో అదీక
సంఖ్యాక లీవాడు తిరుగుబాటుచేస్తున్నారు.
అంధ్ర ప్రదేశ్లో ద్వారా తమ రాజకీయ
స్వవ్యయోజనాలకుబాగా పువయోగించు
కొంటున్నారు. ఇది అంతర్జాతీయ జనగ
తున్నదే అయినా క్రాంతిపురుషునిదికాదు.
కందుకొలూరి ఇందిరమ్మ పోలవరం
నీకులువారేమి చేస్తున్నారు. ఇంతకాలం
తన వాక్కు వేదంగా చెలామణి అవుతున్నా

పెంకటగిరి ఉపాధ్యాయుల దీక్ష

10 లేని వెంకటగిరితాలూకా శివార్లొక్క చిత్రలేఖన కళ్యాణరంగం ప్రత్యేక
రాష్ట్రానికి ప్రాయోగపక్షం చేసింది. దీంతో ఎడమనుండి బరికి వచ్చిన
కె. శంకర్‌య్య, ఎల్. వెంకటప్పయ్య (సైకిలి), సి. మురళీ గారు,
సి. వి. కృష్ణయ్య, యువరంగారావు (ప్రసిద్ధులు), కాశీ రాజు.

నదీ యవ్వద్యోగపానికి 'దివ్వల' రావ
దార్ని అమి వీధుగా ఎదుర్కొంటుందో
చూడాలి. కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు పార్టీ
డిక్లీరించార. నాయకత్వాన్ని శ్రోనిధి
న్నారే ఇందరన్న మామంలో యిది
అపూర్వ, అనూహ్యం.

ఈ మహిమం అంధ్రవర్షే నరకే
మమింతాబాదనే కలంపు రాజీయ
వశిష్టాల్లో వుంటే, పార్టీ ప్రతిష్ట
పేరుకు, మరొక మరొక పేరుకు, ప్రతి
రాష్ట్రంలోనూ ప్రాబల్యంగల్గి నాయకు
లను కుంగిరమ్మ దూరం గా వుంది.

వారికిదొక సదవకాశం. ఒక రాష్ట్రంలో
జిగిస వరిజామాలే మరొక రాష్ట్రంలో
సంరదించవలసి నమ్మకమేమిటను, అంది
రమ్మను ఎదుర్కొంగల్గి, కాదని గర్జ

పరిశీలకుడు

ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯವು
 ರಿಂದಲೂ ಬಾಳಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ
 ಮತ್ತು ಇದು - ಮರಳು ಮತ್ತು
 ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.
 - ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯವು

సమైక్యత వదులుకూడ
ఉద్యమంలో భాగస్వాములుకవాలి!

ఇంతటితో
సరిపెట్టుకోకూడదు!

ప్రత్యేకాం ద్రోహ్యమం లో ప్రభుత్వ
అస్తులు, అపేను రికార్డులు శరణుబెట్టుకు
తున్నాయి. ఇది వంతోపించదగిన విషయ
మేనా? దీనిని నష్టపోయేది మనమేకదా!
అనెట్టాన్ని పూరించాల్సింది మనమేకదా!
ప్రభుత్వ అస్తులను కాపాడ్డానికి పోలీసులు
కాల్పులు జరుపుతున్నారు; ఎందరో
ప్రాణాలు పోగొట్టుకుంటున్నారు. పోలీసు
కాల్పులను మనం నిరసిస్తున్నాం. అదే
విధంగా ఉద్యమంలో తలెత్తుతున్న విధ్యం
ధక దోరణులనుకూడా మనం తీవ్రంగా
అణిచివేసి తిల్లానీ ఉద్యమ నాయ
కులు ఈ వివరిత దోరణులను అరికట్టి
ప్రభుత్వం చేయకపోవడం గమనార్హం.

ప్రజాస్వామ్య పద్ధతుల్లో శాంతి
యుక్తంగా ఉద్యమాన్ని సడలారేకాది,
విధ్వంసకరరకతో ఆహింసా యుత
మార్గాల్లో వయనించడం నజువాదు.
ఉద్యమాన్ని జలవరదని వత్రికలను
కగజెత్తడంవల్ల వచ్చే లాభమేమిలేదు.
ఎవరి శ్రీప్రాయా వారివి. ఆ శ్రీప్రాయాలను
వ్యకటింజుకోనేస్తేవ్వ వారికం
దాలి. మన ప్రజావత్రిధుని మనల్ని
విస్మయింపి పొడవకంటే చాలు.

అక నమైకకావాదులకు ఒక మనవి.
 నన్ను మొన్నటి కను వింపుడు
 వ్యక్తిక రాష్ట్రం కోరలేదు. తెలుగువారి
 నమైకకావే అందరు హద్దించారు. కామ
 వ్యక్తుల పై నాది వల్లింది
 మనమే! ఇప్పటివరకు రాష్ట్రాన్ని పాలి
 దిన ముఖ్యమంత్రులు తెలుగుగా వారికి
 వ్యక్తిక రాష్ట్రం కోరలేదు. తెలుగు
 తెలుగుగా వ్యక్తమం రోజుల్లో అంద
 మనాళు వింతటి అవమానాలకు గుర

య్యారో, సాది తెలుగు సోపరలను తెలుగు
గాణా వాడు ఎంత హింసించారో మనం
మరచిపోయినా, చరిత్రను రచిచోడు.
అనాది ముఖ్యమంత్రి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు
దైనా ఆంధ్రులకు శిలాబి సహాయమూ
చేయలేదు. అకాలి నేరంధ్రప్రదేశ్‌కాల
మధ్య వివక్షితులు నాటుకొన్నాయి. అవి
పెరుగుతున్నవని నేటికీ ఈ దూషణలో
సాక్షాత్కరించాయి. కాబట్టి వేర్వారు రోజునీ
అన్నది ఈనాడు పుట్టిందివాడు నాలుగేళ్ళ
క్రికం పిర్వధ్ధపునాదుమీదనే ఈ గోడలు
లేస్తున్నాయి.

తెలంగాణాలో చెన్నారెడ్డి వెలిరి
అగమ్యుగావుంది. సమైక్యతాపడవనుండి
వచ్చి వేర్పాటునావలో కాలువెట్టి ప్రజ
లను దువ్వెత్తున్నాడు. మనం ఎంతగా
ప్రత్యేకరాష్ట్రాన్ని కోరున్నామో, తెం
గాణావారు అంతగానే ప్రత్యేక తెలంగా
ణాను వాంఛిస్తున్నారు. ఈ వాస్తవంలో
సమైక్యతావాదం అర్థంలేనిది, కా
లానుగుణ్యంతోకాని కాటెట్టి సమైక్యతా
వాదులుకా దుగిరివున్నవారు యి
నైనా వాస్తవాన్ని గుర్తించి ఉద్యమంలో భాగ
స్వాములుకావాలి

శేష ప్రభుత్వం యి:తకాలా కై గా
రాష్ట్రవంశీకులను తర్లంచేసి కొని వి విని
వదమినుండి తప్పించి, రాష్ట్రవంశీకులను
వివిధి మార్గాన్ని కొంత సుగమంచేసి వి
తదిగానే నాయకులు స. శృప్తివదక,
సరిపెట్టుకొనక, ప్రభావద్యమార్ని పెడ
నా వట్టిచక ప్రత్యేకరాష్ట్రం ఏర్పడే
వరకూ ఈ దిక్షావ్యవహారానే ఉద్దేశ్యమార్ని
చేపాలని కోరున్నాను

బిల్లుపాడు -ఎం. శ్రీనివాసరావు
ఎం.ఎ. (వై.ఆర్.)

ఏంతకాలం ఉద్యమాన్ని
అణచగలరు?

అంధ్య ప్రాంతంలో వేర్పాటువాదుల ఉద్యమం 'వసంతే రాజీయవాదులు సృష్టించినదని' హాకీ ముఖ్యమంత్రి పి.వి. నరసింహారావు తెలిపిస్తూ సమావేశంలో ఆ 'ఉండు' ఘోరమైతే వగావుంది. ఎంత కాలం యీ విధంగా అరలు సమస్యలను మరుగుపరచి, ఐకాయువులతో వేరక ఖాస్యాలతో ప్రజలను, శ్రీద్రవాయువులను పెనాలోక వట్టిచి ఉద్యమాన్ని అణచగలరో అర్థంకాకుండావుంది. ఈవాడు ఆంధ్రప్రాంత ప్రజలు స్వచ్ఛందంగా అంధ్యులుగా మనగలకాలంచే వ్యత్యేక చర్యార్యమొకటే మార్గమని విద్యులు పిక్కలేల్లేట్లు గినాదాల్సివ్వాడు. ఈ అట్టసన్నిధితై రాష్ట్రవ్యాప్తంగా, వెల్లెవ లాగా పెలులికి వస్తున్న రహా వెతన్యార్ని

పోలీసు బాంకో, సి. ఆర్. పి. శుభా
కుల ప్రయోగంతో అవధులారం వాస్త
వాన్ని గర్తించక, తమ వాడుకకాన్ని
వదిలించుకునే దురుప్రకాష్టాన్య సర్వ
ముఖ స్వస్తి చెరుకమే! ఈ విధంగా

పాఠకుల
భావనా వేదిక

నియంతృత్వ పోషకమును, హింసాత్మక
వ్యవస్థలను కొనసాగిస్తే రాష్ట్రంలో అవి
కారకాంగైను నామమాపాలు లేకుండా
కుదేలిపెట్టుకొని పోవడం తర్హం.

కావున ప్రత్యాపనియైన కానన
సమృద్ధులు, కాననమండలి సమృద్ధులు, పార్శ్వ
మింతు సమృద్ధులు రాష్ట్రానంతరమున నిర్మా
కాత్మకంగా వ్యవసాయపూర్వకమైన కృషిని
—కారవ 6 వ పేజీలో

‘జమీన్దార్లు’ ప్రకటన

కాగితం మొదలు కార్డువరకు ఖరీదు విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. పత్రికా నిర్వహణ మోయలేని భారమయింది. పత్రికచందా, ప్రకటన రేట్లు పెంచడండా పత్రిక తేవడం దుస్సాధ్యమవుతున్నది. కావున
1-1-73 నుండి

సంవత్సరం చందా రూ. 18-00 అగు

అధ్యక్షులు: మెంటురేటు కాలం సెంట్ మిటర్
రూ. 2 - 00 లకు పెంచాము.

పాఠకులు, ప్రకటనదార్లు యథావిధి ప్రోత్సహించగలరని ఆశిస్తున్నాము.

—మేనోబడు బ. రై.

ವಿಷ್ಣುಕುಂಡ

ఈ రోజు, లేపు ప్రకృతేవ; నవ
లేదు; నిమిషేదు బాదలకు బయపడి ప్ర
భావే బ ద చేసేమింది!

'జై ఆంధ్ర' - పల్లెల్లో ప్రతిధ్వని!

వ్యవసాయాన్ని దోచిన ముఠాపై పోయింది. ఎక్కడదానినా నిరాహార దీక్షలు, నడకలు, వస్త్రవాసాలు-గ్రామసమితి కూడా 'జై ఆంధ్ర' నినాదాలతో ప్రతిధ్వనించి పోతున్నాయి. తిట్టాల్లో 'జై ఆంధ్ర' వార్తలు, కవితలు యిస్తున్నాయి.

**కామాక్షయ్యకు-
చెంచురామయ్యకు
పాపహరిక!**

19 తేది కమలపాతల ఉత్సవం విజయవంతం పూర్తయిపోయింది. ఎక్కడ

రామాక్షయ్య మళ్ళీ పోటీ చేయవలసిందిగా పార్లమెంటు సభకు శ్రీ కామాక్షయ్యకు నాల్గవేళాడు పి. వి. నరసింహాచార్యుల ద్వారా ప్రతిధ్వనింపబడింది. వ్యవసాయం కొనసాగవలసి చేసిన ప్రార్థనలకు.

కావలి ఎం. ఎల్. ఎ. శ్రీ గొట్టిపాటి కొండవనయ్య - వ్యవసాయ స్వచ్ఛంద కమిటీ ప్రతినిధిగా గుంటూరులో ఆసాదించడం సందర్భంగా; కాలియాలకు అతిథిమే, కాలి ప్రాతినిధులకు వ్యవసాయ కార్యకర్తలకు ఎం. జి. ఓ. ల నాయకు శ్రీ పి. తిమ్మరాజు- తెలంగాణావారిచే మెడతెట్టి గె. జి. ఎ. వారి చేరువును కిరీటాక్షయ్య శాంతిదోహతులను కలవలను విరివైనా; సమైక్యతను గూర్చి శ్రీ ఎం. గి. కుల చెప్పేవారు, వారి కష్టకథలను స్వయంగా తెలుసుకోవచ్చునన్నారు. వ్యవసాయం సద్దించేవరకు, కమిటీ సమైక్యత అగత్యం ప్రకటించారు. విద్యార్థి నాయకు శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరయ్య మాట్లాడుతూ మౌలిక సౌకర్యాల పూర్తి కావాలని నల్లూరులో కరపాతానికి దాడిని ఉన్నాడు. 27 తేది నల్లూరులో జరిగిన కార్యక్రమంలో ప్రతినిధులు విద్యార్థి పోజులు కాలవలని కోరారు.

వెంకట పాపిరెడ్డిగారి వ్యవస్థాసం 'జై ఆంధ్ర'తో ప్రారంభమైనవకు ఆ మాటలు అప్పుడు అర్థమవుతున్నాయి. వ్యవసాయం ఎంతో విశ్వసనీయమైనది ఎప్పుడున్నా ఎం. ఎల్. ఎ. లు, వ్యవసాయ శ్రమిలో వున్నప్పుడు అప్పుడున్నప్పుడు శ్రీ పాపిరెడ్డి వెలివిచ్చారు. ఉదయగిరి శాసన సభకు శ్రీ చెంచురామయ్య సంగతి మాదుకోవలసిందిగా శ్రీ పాపిరెడ్డి ప్రజలను కోరారు రామయ్య ఎం. ఎల్. ఎ. శ్రీ సువర్ణ వె కలకత్తనాయకు ఎం. జి. ఓ. లకు ధనసహాయం పి అనుకోవల

సిందిగా విజ్ఞప్తి చేశాడు. ఆంధ్ర సేన కన్య నరు శ్రీ ఎం. చంద్రమౌళి- రాజీనామా యిచ్చి తిరుగు ప్రజలముందుకు రావలసిందిగా ప్రజాప్రతినిధులను చాలానే కోరారు. శ్రీ ఎం. సుందరాచారి - కాంతియుతంగా, వ్యవసాయాన్ని వచ్చే రోజు పోరాటం జరపవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేశారు.

శ్రీ మాదాల తిమ్మయ్య, శ్రీ పి. అప్పారావుగారు వ్యవస్థాసంధాన-స్థాన కానసభకు వెళు వరకుంకం వ్యవసాయ కనపడకుండా విదారకర మని అప్పు ధారు. శ్రీ ఎ. వి. కృష్ణ మూర్తి వ. దనసమర్థుల చేశారు

సరవాడ సర్పంచ్ రాజీనామా

"అ. దోవయ్య. సందర్భంగా జరగ తున్న దానిని మరణించడం జరగనగా, వ్యవసాయ ప్రజల రాష్ట్రసంస్థానకు వ్యవస్థాసంధాన బిలుగా" ఉదయగిరి కాలానా సరవాడ సర్పంచ్ శ్రీ మాదాల తిమ్మయ్య రాజీనామా చేశారు. ఆ ప్రకారం కలెక్టరు గారికి పంపారు.

ఉదయగిరి తాలూకా కార్యదర్శి సమితి

19 తేది రాత్రి ఎం. ఎల్. ఎ. శ్రీ గొట్టిపాటి కొండవనయ్యకు అధ్యక్షతన విజయవంతంగా జరిగిన ఆంధ్ర కమిటీ ప్రతినిధుల సమావేశంలో కాలానాలో వ్యవసాయ శ్రమి వరకు చేయవలసి సందర్భంగా కార్యదర్శి సమితిని ఎన్నుకున్నారు.

మాదాల తిమ్మయ్య - అధ్యక్షుడు; గణపం రాజారామరెడ్డి, ఎం. వెంకటేశ్వర రెడ్డి - ఉపాధ్యక్షుడు; ఎస్. భాద్రకవి, కె. సా. వి. రెడ్డి, పి. రామయ్యారెడ్డి - కార్యదర్శి; కార్యకర్తల వెంకటేశ్వర, కోకాదిరెడ్డి 24 తేది ప్రథమ సమావేశం ఉదయగిరిలో జరిగి కార్యక్రమం గర్భ

5 తేది నిరాహారదీక్షలో పాల్గొన్న చెంచురామయ్య (గూడూరుకాలానా) మాజీ సర్పంచ్ శ్రీ చెంచురామయ్యరెడ్డి. తదితర సభ్యులు.

యి.య.వి. తిరుగుదారి సరవాడ ఆంధ్ర సేన

వచ్చిన రోజు వ్యవస్థాసంధాన, పాపిరెడ్డి మంత్రివర్గం కార్యదర్శిగా ఆంధ్ర సేన విచ్చేసింది. ఆంధ్ర సేన సభ్యులు రిలే నిరాహార దీక్షలో పాల్గొన్నారు.

ఆంధ్ర సేన సభ్యులు 22 తేది సమావేశమై, ఎం. జి. ఓ. లకు ఆర్డీంగా సమావేశమై, ప్రభుత్వానికి పన్నులు చెల్లించకుండా ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేశారు.

విదవలూరు ఊరేగింపు

2 తేది సుంకి రిలే నిరాహారదీక్షలు సాగుతున్నాయి. సర్పంచ్ శ్రీ చెంచురెడ్డి వెంకయ్య, విద్యార్థులు, ఎం. జి. ఓ. ల ఈ దీక్షలో పాల్గొన్నారు.

19 తేది ఐదు ఐదులలో యువకులు ఐదులదేరి జై ఆంధ్ర నినాదాలను పాల్గొని, కొండవనయ్య, కాలానా, బద్ది రెడ్డిపాళె, కోవూరు, కనమడుగు, లేగు-కుపాడు, ముదివర, పూకురు, అలగిరిపాడు, అన్నారెడ్డిపాళె వగైరా గ్రామాలు జై ఆంధ్ర చేశారు. ఈ వ్యవ

వంగో సర్పంచ్ కూడా పాల్గొన్నాడు. బొమ్మల దహనం

కోవూరుకాలానా ఊరుకు 5 తేది బొమ్మ దహనం వూరేగింపు జరిగింది. విద్యార్థులు, వస్త్రవాసాలు, గ్రామస్థులు పాల్గొన్నారు ప్రధాని, ముఖ్యమంత్రి, ఆంధ్ర వెంకరెడ్డి, పెళ్లకూరు రామరెడ్డి గారల విజ్ఞప్తులను వేసి, వారి వూరేగింపు, బొమ్మ దహనం చేశారు. ఆరోజు ఉదయ నిరాహారదీక్షలు కూడా జరుగుతున్నాయి.

దీక్షలు, సభలు, బంద్లు

● 15 తేది రాత్రి వాటిలో విద్యార్థి సంఘం ఒకసారి విర్రాటుచేసింది. కాళవ రెడ్డి వ్యవస్థాసంధాన, కోవూరు నారాయణ రెడ్డి, రి. వి. కమలయ్యగారు వ్యవస్థాసంధానం చేశారు.

● ఆంధ్ర సేన 2 తేది సుంకి నిరాహారదీక్షలు జరుగుతున్నవి ప్రత్యేక రాష్ట్రవారం వరకు ఇది కొనసాగింపం సర్పంచ్ శ్రీ సర్వా వనంశరెడ్డి తెలుపుతున్నాడు.

—కారవ 8 వ పేజీలో

కవితారావం : ప్రత్యేకాంధ్ర నినాదం

**జై ఆంధ్ర
జగన్నాథరథం**
శ్రీ. నారాయణరెడ్డి కం. ఎ.
జై ఆంధ్ర జేతల జగన్నాథరథం
జై కయిత్రాకు కవిత వాడకడలసాగి!
ఎక్కడావ గలారు
ఎక్కడ ముతలవారు
ఎక్కడ సంద్యుతి గలారు
ఎక్కడ విద్య విశు
ఎందుకయ్యారెరు
ఎవరు చెప్పగలారు?
పి. వ్యక్తి స్వార్థమో
ఎవరి మోసముగా
పి. యుక్తి మోసము
ఎరిగింది దేశాన్ని!

విజయనగరపు జనత కరసిందిమింది
ఉరుగుంటలో ప్రభుత్వ ఉపసభ్యులెరింది
అంటిపట్టన కవిత కమిటీకయ్యింది
నల్లూరి తిక్కన్న కరగి సీరయ్యారు
మూసినది మార్గమి ముందుకగిడలేదు
కంగరదాతల్లి కల్లకరిపోయింది
కృష్ణదేవరాయ కలగుండవద్దా
గాతకుడేయి ఎగసి పిచ్చెనలెంది!
కన్నకల్లకరి కొట్టాడుకరి
ఆంధ్రమాతకు కడుపు సుమ్మోరెట్టింది
వక్షపాకపుత్రులకి కలెక్టర్ వదలండి
కొన కొట్టాడేది పొదిగబోదండి

కయ్యలకంకెరు కడగ బోవుమేలు
రెండురాష్ట్రాలకై ఒకే లిద్దలం
అనుకూలత ప్రేమ బాటలెయింది.

విడిపోతాం పి. ఎం.!
శిద్దంశెట్టి రామసుబ్బయ్య
ఇది మా ఆంధ్రకవిత
మా సుందర స్వప్నాభూమి
ఆంధ్రకవితలు తెల. గాతకములు
అంతకంతలో అహర్నిశలు
పోరాడకొన బీరవ్యదే
కడతగని 'బంద్'లు
ఎప్పుడూ 'రిలే'పాస్టులు
ఆంధ్రకవితలు కలెక్టర్లు
ఇదే మా ఆంధ్ర కవితామి
ఎందరునాయకులు
ఎన్నెన్ని ఉద్యోగవనాసాలు
మా అమాయక వ్యవసాయాలకు
విగిందిన ఉరితాళ్లు...

సమైక్యత కవితామి
విడిపోతే, పోయేదేముంది
అస్తులు తగలడమన్న
అపిసులు మూస్తున్న
నీరు-ఉద్యోగ అగుతున్న
అమాయకవ్యవసాయాలన్నా
ఇంకా 'మిక్కి' విడిచి?
ఎందుకీ సమైక్య ఆంధ్రకవిత?
అందుకే

విడిపోతాం పి. ఎం.!
ఆంధ్ర-తెలంగాణా
వేరవుతాం వేరవుతాం!

విడి సోషలిజం?
ఎం. శ్రీనివాసరావు (ఎం. ఎ.)
విడి సోషలిజం? ఎక్కడంది?
రాజకీయాల రద్దీగానా?
బ్యాంకుల బాటయిందానా?
వ్యవసాయ కలెక్టర్ల వ్యవసాయానా?
తెలంగాణాలో బావదెబ్బలు కొంటన్న
ఆంధ్రకవిత వ్యవసాయానా?
ఆంధ్రకవిత వ్యవసాయ సమితి
సమావేశమైతే సేదపాలనానా?
ఆంధ్రకవిత వ్యవసాయ అకడమిగా
వర్ణించే చెప్పే తెలంగాణా మంత్రులనా?
ఒకే రాష్ట్రం? రెండు వింతరాష్ట్రాలన్న
ఈ ప్రజాస్వామ్యంనా?
మిక్కి పేరుతో మోసంచేసే
మన కాంగ్రెసు పాలననా?
ఎక్కడంది? మరెక్కడంది?

'సోషలిజం' అంటే ఏమిటో తెలియని
మన ప్రజా(రి)వాయకుల మాటల్లోవుంది.
ఉత్పాదక బోటు గుమ్మరించే
దేశనాయకుల చేతుల్లోవుంది.
వ్యవసాయ పార్టీ ముఖ్యమనే
పెద్దవారి వదలికొన్నావుంది.
విదేశీభాగ్యం లో దబ్బు దాచుకుంటున్న
మహావహుల త్యాగంనా? ఎందుకీ!

హృదయాత్రి
విద్యాక బేకుమర్ల
సాయబాబా

కలి! కలి! అనే హృదయాలు
మాదుమోగాయకు
ఒకప్పుడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో,
'విలి-విలి' అనే అర్ధనాదాలు
చెలరేగుతున్నాయే
నేడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో.
ప్రతిరోజూ పేదప్రజలదీక్షననేచున్నాయే,
రేడియోలు వినిపిస్తూనే ఉన్నాయే,
ఎక్కడో ఒక్కడో వినిపిస్తున్నా కాలియలు;
ప్రజాప్రతినిధుల కోసమంటూ
ప్రాణాలను త్యాగం చేస్తున్నారు
అయ్యో! సావం విందరో ఆంధ్రం.
'నువ్వే సైన్స్' అని
ఒడిలోని సైన్స్ ను
ప్రశ్నించుకునే విద్యార్థులు;
'నువ్వే సైన్స్' అని
అరెస్టును సైన్స్
నడుమకుంటున్నారే, అమాయకులు.
'విలి-విలి' అనే
వరమానందస్వామి వినిపిస్తూ
'విలి, విలి' అనే భయంకరరవాలు
వినిపించకుండా పోతాయేమో
కనిపించు మూడురోజులైనా
కర్షకరంగాలలో కానిక
సంతసమన్నా నిలిచిపోతుండేమో
రావయ్యో! రా! విలికరవర్తి,

కవితావనయ్య
నివాసికావలికి వెళ్లింది మామూలయ్య

ఏమనివ్రాయను?
విద్యాక ఎస్. సూర్యం
ఏమని వ్రాయుడు? పదల
నేమని వ్రాయుడు నమ్మకాన్న మా
సామెతుల ఆంధ్రకవితకులే
స్వార్థమనంబి తెలుసుండ నే
నేమి వ్రాయువాడ నది
యే యుటుమాడు ముక్తియొక్క నం
గ్రామము మోరయ్య నవ
గావనకిరీ నకవ్యమేయగుణ.
ఎక్కడి ముక్తి? యెక్కడి?
యొక్కడికి చురుచున్నా మా
కర్షకలేదు లేదనెడి
యావనిపొయ్యపు బాంధ్యునికా
ఒక్కడే (శ్రీ) యొబిగ
ఒక్కడిక్కడే ఒక్కడునే
కర్షకు కార్మికసమితి
యావనికా వయలేనిదిగనా.
కనికరమైనలేక కను
గానక లోన గణించకుండ నే
మువముర కొండమైన నను
మానము బ్రాహ్మణిక చేకరి
శ్రీన నదికారమంతరి
కమ్యునిస్ట్ కిరసావహిని కా
లిక నరహవరాక్షసుల
దిక్రమున విడి గోలకుండునే.

(7వ పేజీగారన)

నందనరావు దిర్ఘాన శయ్యలైన
'శయ్యాపాలు' క్రితం రిమేన్ శుభవ్య
దూదాను. కథలో మంచి సస్పెన్స్ ఉంది.
రంగారావు మీదనే కథ ఎక్కువగా నడు
స్తుంది. అందులో అయిన రెండు పాత్ర
లను ధరించారు

రెండవ బిడ్డ 3 సంవత్సరాల తర్వాత.
మీకు అతి సమీపంలోని కుటుంబ
సంక్లేమ సలహా కేంద్రాన్ని సందర్శించండి.

davp 72/381